

UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA

***PENGLIBATAN IBU BAPA DALAM PROGRAM PEMULIHAN
DALAM KOMUNITI DI KEDAH, MALAYSIA***

SUHAIZA BINTI AHMAD

FEM 2013 28

**PENGLIBATAN IBU BAPA DALAM
PROGRAM PEMULIHAN DALAM KOMUNITI DI KEDAH, MALAYSIA**

Oleh

SUHAIZA BINTI AHMAD

**Tesis ini Dikemukakan Kepada Sekolah Pengajian Siswazah,
Universiti Putra Malaysia, Sebagai Memenuhi Keperluan Untuk Ijazah
Master Sains**

April 2013

HAK CIPTA

Semua bahan yang terkandung dalam tesis ini, termasuk teks tanpa had, logo, ikon, gambar dan semua karya seni lain, adalah bahan hak cipta Universiti Putra Malaysia kecuali dinyatakan sebaliknya. Penggunaan mana-mana bahan yang terkandung dalam tesis ini dibenarkan untuk tujuan bukan komersil daripada pemegang hak cipta. Penggunaan komersil bahan hanya boleh dibuat dengan kebenaran bertulis terdahulu yang nyata daripada Universiti Putra Malaysia.

Hak cipta © Universiti Putra Malaysia

Abstrak tesis ini dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia sebagai memenuhi keperluan untuk Ijazah Master Sains

**PENGLIBATAN IBU BAPA DALAM
PROGRAM PEMULIHAN DALAM KOMUNITI DI KEDAH, MALAYSIA**

Oleh

SUHAIZA BINTI AHMAD

April 2013

Pengerusi : Ma'Rof Redzuan, PhD

Fakulti : Ekologi Manusia

Tesis ini memberi fokus kepada penglibatan ibu bapa dalam Program Pemulihan Dalam Komuniti (PDK) di Negeri Kedah. Objektif utama kajian ini adalah untuk mengenalpasti tahap penglibatan ibu bapa dalam PDK. Objektif khusus kajian adalah untuk menghuraikan latar belakang keluarga yang menghantar anak ke PDK; mengenalpasti persepsi ibu bapa terhadap program PDK; mengenalpasti tahap penglibatan ibu bapa dalam perancangan, pelaksanaan, perkongsian manfaat dan penilaian program PDK; mengenalpasti faktor pendorong penglibatan ibu bapa dalam program PDK; menentukan perkaitan di antara latar belakang, faktor pendorong dan persepsi dengan penglibatan ibu bapa dalam program PDK; dan menentukan prediktor penglibatan ibu bapa dalam program PDK.

Seramai 295 responden telah dipilih melalui teknik persampelan rawak berlapis. Kaedah survei telah digunakan dalam kajian ini dan borang soal selidik telah digunakan sebagai alat untuk mengutip data. Dapatan kajian ini dianalisis menggunakan perisian SPSS (Statistical Package for the Social Science) versi 13.0. Ujian Korelasi Pearson dan Multiple Regression Analysis digunakan untuk menentukan hubungan antara variabel.

Dapatan kajian menunjukkan bahawa penglibatan ibu bapa dalam Program PDK adalah di tahap rendah. Manakala persepsi ibu bapa terhadap Program PDK dan Staf PDK juga rendah. Kajian juga mendapati faktor pendorong penglibatan ibu bapa berada pada tahap yang rendah. Analisis data menunjukkan ada hubungan yang signifikan di antara persepsi dan faktor pendorong dengan tahap penglibatan ibu bapa. Dapatan kajian menunjukkan persepsi ibu bapa sebagai penyumbang utama kepada penglibatan dalam PDK.

Abstract of thesis presented to the Senate of Universiti Putra Malaysia in
fulfilment of the requirement for the degree of Master of Science

**PARTICIPATION OF PARENTS
IN COMMUNITY BASED REHABILITATION PROGRAMME AT
KEDAH, MALAYSIA**

By

SUHAIZA BINTI AHMAD

April 2013

Chairman : Ma'Rof Redzuan, PhD

Faculty : Human Ecology

This thesis focuses on participation of parents in Community Based Rehabilitation (CBR) Programme at Kedah. The main objective study was to determine participation of parents in Community Based Rehabilitation (CBR) Programme at Kedah. The specific objectives were to describe the background of parents and children, to identify the perception of parents toward CBR Programme, to identify the level of parent' participation in planning, performing, sharing benefits and evaluating of CBR Programme, to determine the relationship between backgrounds and motivating factor and perception of parents toward CBR Programme and to determine predictor participation of parents for Community Based Rehabilitation (CBR) programme. A total number

of 295 respondents were selected using stratified random sampling method. In this research, survey design and questionnaires were used as the main research instrument. Data was analyzed using SPSS (Statistic Package for the Social Science) version 13.0. Pearson Correlation study and Multiple Regression Analysis were used to determine relation between variables.

The results showed that the level of participation of parents was low in CBR Programme. Hence the perceptions of parents towards CBR Programme and their staff were also low. This study showed that, motivating factor of parents participation was low. Data analysis revealed that there is a significant relationship between perception and motivating factor and parents participation. Result also show parents perception contributes significantly towards CBR participation.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, segala syukur ke hadrat Allah s.w.t kerana dengan izinNya dapatlah saya menyempurnakan penulisan ilmiah ini dengan jayanya. Salam dan selawat ke atas junjungan besar Nabi Muhammad s.a.w, mudah-mudahan kita tergolong di antara mereka yang mendapat syafaatnya kelak. Amin.....

Ucapan terima kasih yang tidak terhingga saya tujukan kepada penyelia saya Profesor Madya Dr. Ma'rof Bin Redzuan yang telah banyak memberikan bimbingan, nasihat dan tunjuk ajar yang begitu bermakna dalam menyiapkan penulisan ilmiah ini. Juga buat Dr. Nobaya, Dr. Siti Nor, Dr. Norul Huda, En. Bukryman, Pn. Marhaini, Pn. Rosmalaini, En. Dahlan dan Pn. Udaya yang banyak memberikan nasihat, galakan serta bimbingan sepanjang menyiapkan penulisan ini.

Kejayaan ini adalah khusus buat abah dan emak yang tidak pernah jemu mendidik anak-anak menjadi insan yang berjaya. Terima kasih kepada suami tercinta, Muhammad Faizal dan anak-anak tersayang Muhammad Hariz, Nur Aqilah dan Nur Afiqah Alya yang sentiasa memberikan sokongan, dorongan dan membakar semangat serta mendoakan kejayaan ini.

Ucapan setinggi penghargaan ditujukan kepada Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) dan Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) khusus buat YBhg. Dato' Norani Hj. Mohd Hashim, En. Adnan Abu Bakar, Cik Yeoh Joo Ai, Pengarah JKMN Kedah Tn. Hj. Zulkipli, pegawai dan kakitangan JKMN Kedah, Petugas serta ibu bapa pelatih PDK juga kepada yang telah banyak memberikan bantuan sepanjang menyiapkan penulisan ilmiah ini. Semoga Tuhan merahmati kalian, terima kasih.

Saya mengesahkan bahawa satu Jawatankuasa Peperiksaan Tesis telah berjumpa pada 23 April 2013 untuk menjalankan peperiksaan akhir bagi Suhaiza Binti Ahmad bagi menilai tesis beliau yang bertajuk " Penglibatan Ibu Bapa dalam Program Pemulihan Dalam Komuniti (PDK) di Kedah, Malaysia" mengikut Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 dan Perlembagaan Universiti Putra Malaysia [P.U.(A) 106] 15 Mac 1998. Jawatankuasa tersebut telah memperakukan bahawa calon ini layak dianugerahi ijazah Master Sains.

Ahli Jawatankuasa Pemeriksaan Tesis adalah seperti berikut :

Syuhaily bt Osman, PhD

Pensyarah Kanan

Jabatan Pengurusan Sumber dan Pengajian Pengguna

Fakulti Ekologi Manusia

(Pengerusi)

Zaid b. Ahmad, PhD

Profesor Madya

Jabatan Kenegaraan dan Ketamadunan

Fakulti Ekologi Manusia

(Pemeriksa Dalam)

Sarjit Singh a/l Darshan Singh, PhD

Profesor Madya

Jabatan Sains Kemasyarakatan dan Pembangunan

Fakulti Ekologi Manusia

(Pemeriksa Dalam)

Fatan Hamamah bt. Yahaya, PhD

Pensyarah Kanan

Pusat Pengajian Pendidikan Jarak Jauh

Universiti Sains Malaysia

(Pemeriksa Luar)

NORITAH OMAR, PhD

Profesor Madya dan Timbalan Dekan

Sekolah Pengajian Siswazah

Universiti Putra Malaysia

Tarikh : 2 Ogos 2013

Tesis ini telah dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia dan telah diterima sebagai memenuhi syarat keperluan untuk ijazah Master Sains. Ahli Jawatankuasa Penyeliaan adalah seperti berikut :

Ma'Rof Redzuan, PhD
Profesor Madya
Fakulti Ekologi Manusia
Universiti Putra Malaysia
(Pengerusi)

Nobaya Ahmad, PhD
Profesor Madya
Fakulti Ekologi Manusia
Universiti Putra Malaysia
(Ahli)

BUJANG BIN KIM HUAT, PhD

Profesor dan Dekan
Sekolah Pengajian Siswazah
Universiti Putra Malaysia

Tarikh :

PERAKUAN

Saya memperakui bahawa tesis ini adalah hasil kerja saya yang asli melainkan petikan dan sedutan yang tiap-tiap satunya telah dijelaskan sumbernya. Saya juga memperakui bahawa tesis ini tidak pernah dimajukan sebelum ini, dan tidak dimajukan serentak dengan ini, untuk ijazah lain sama ada di Universiti Putra Malaysia atau di institusi lain.

The logo of Universiti Putra Malaysia (UPM) is a shield-shaped emblem. It features a red and white design with a central book and a sword. The letters 'UPM' are prominently displayed in a red box at the top left of the shield.

SUHAIZA BINTI AHMAD

Tarikh : 23 April 2013

JADUAL KANDUNGAN

	Muka Surat
ABSTRAK	ii
ABSTRACT	iv
PENGHARGAAN	vi
PENGESAHAN	vii
PERAKUAN	ix
SENARAI RAJAH	xii
SENARAI JADUAL	xiii
SENARAI SINGKATAN	xv
BAB	
1 PENGENALAN	
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Permasalahan Kajian	7
1.3 Persoalan Kajian	10
1.4 Objektif Kajian	10
1.5 Kepentingan Kajian	11
1.6 Limitasi Kajian	12
1.7 Definisi Istilah	13
2 TINJAUAN LITERATUR	
2.1 Pendahuluan	17
2.2 Statistik Kecacatan Secara Global	19
2.3 Statistik Kecacatan di Malaysia	20
2.4 Orang Kurang Upaya (OKU) dan Program Pemulihan	22
2.5 Program Pemulihan Dalam Komuniti (PDK)	25
2.6 Konsep Penglibatan Ibu Bapa dalam Program Pemulihan Dalam Komuniti (PDK)	29
2.7 Pengertian Penglibatan Komuniti	32
2.8 Tahap, Jenis dan Dimensi Penglibatan Komuniti	34
2.9 Kepentingan Penglibatan Komuniti	42
2.10 Faktor-Faktor Pengaruh Penglibatan	46
2.11 Persepsi Ibu Bapa Terhadap Program Pemulihan	59
2.12 Pendekatan Model	61
2.13 Kerangka Konseptual Kajian	77
2.14 Kesimpulan	78

3	METODOLOGI KAJIAN	
3.1	Pendahuluan	80
3.2	Rekabentuk Kajian	81
3.3	Populasi dan Kaedah Persampelan	82
3.4	Instrumen Kajian	84
3.5	Pengumpulan Data	86
3.6	Analisis Data	87
4	HASIL KAJIAN DAN PERBINCANGAN	
4.1	Pengenalan	90
4.2	Latar Belakang Kajian	90
4.3	Latar Belakang Sosiodemografi Responden	92
4.4	Latar Belakang Anak Responden (Pelatih PDK)	98
4.5	Persepsi Ibu Bapa Terhadap Perkhidmatan PDK, Petugas PDK, Kesihatan Diri dan Keluarga	105
4.6	Tahap Penglibatan Ibu Bapa dalam Perancangan, Pelaksanaan, Perkongsian Manfaat dan Penilaian Program PDK	116
4.7	Faktor Pendorong Penglibatan Ibu Bapa dalam Program PDK	125
4.8	Perkaitan di antara Latar Belakang, Faktor Pendorong dan Persepsi dengan Penglibatan Ibu Bapa dalam Program PDK	131
4.9	Faktor Penglibatan Ibu Bapa dalam Program PDK	135
5	KESIMPULAN	
5.1	Pengenalan	137
5.2	Ringkasan Kajian	137
5.3	Kesimpulan Hasil Kajian	143
5.4	Implikasi Hasil Kajian dan Cadangan	145
5.5	Cadangan Kepada Kajian Akan Datang	147
	RUJUKAN	149
	LAMPIRAN	162
	BIODATA PELAJAR	169